การศึกษาการใช้โปรแกรมการพยาบาลองค์รวมต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภท งานผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลท่าหลวง จังหวัดลพบุรี

นางสาวจันทนา ชุนฉาย

โครงการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2548 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF USING HOLISTIC NURSING CARE PROGRAM ON SELF - CARE BEHAVIORS OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS IN OUT-PATIENT DEPARTMENT, THALUANG HOSPITAL, LOPBURI PROVINCE

Miss Chantana Chunchai

An Independent Project Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing
Faculty of Nursing
Chulalongkorn University
Academic Year 2005

การดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภท งานผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลท่าหลวง จังหวัดลพบุรี นางสาวจันทนา ชนฉาย โดย การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช สาขาวิชา คาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับโครงการศึกษาอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต _______คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ (รองศาสตราจารย์ ร.ต.อ.หญิง ดร. ยุพิน อังสุโรจน์) คณะกรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ **อน วา** ประธานกรรมการ (รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย) ริกา 🖟 อาจารย์ที่ปรึกษา (รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์) กรรมการ (นางเพชรี คันธสายบัว)

หัวข้อโครงการศึกษาอิสระ : การศึกษาการใช้โปรแกรมการพยาบาลองค์รวมต่อพฤติกรรม

จันทนา ชุนฉาย : การศึกษาการใช้โปรแกรมการพยาบาลองค์รวมต่อพฤติกรรมการดูแล ตนเองของผู้ป่วยจิตเภท งานผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลท่าหลวง (A STUDY OF USING HOLISTIC NURSING CARE PROGRAM ON SELF - CARE BEHAVIORS OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS IN OUT-PATIENT DEPARTMENT, THALUANG HOSPITAL, LOPBURI PROVINCE) อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ. ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์, 132 หน้า.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภท ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการพยาบาลองค์รวม กลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยจิตเภทที่มารับบริการที่ งานผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลท่าหลวง จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ โปรแกรม การพยาบาลองค์รวม แบบวัดพฤติกรรมการดูแลตนเอง และแบบวัดความรู้ในการดูแลตนเองของ ผู้ป่วยจิตเภท ซึ่งได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ค่าความเที่ยงของแบบวัด ทั้งสองฉบับ เท่ากับ .94 และ .72 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติทดสอบที่ (Paired t – test)

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภท หลังการใช้โปรแกรมการพยาบาลองค์รวมสูง กว่าก่อนการใช้โปรแกรมการพยาบาลองค์รวมอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4777807736: MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING **KEYWORD:**

HOLISTIC CARING PROGRAM / SELF-CARE BEHAVIORS /

SCHIZOPHRENIC PATIENTS

CHANTANA CHUNCHAI: A STUDY OF USING HOLISTIC NURSING CARE PROGRAM ON SELF-CARE BEHAVIORS OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS IN OUT-PATIENT DEPARTMENT, THALUANG HOSPITAL, LOPBURI PROVINCE. INDEPENDENT STUDY ADVISOR: ASSOC.

PROF. JINTANA YUNIBHAND, Ph. D. 132 pp.

The purpose of this independent study was to compare the self – care behaviors of persons with schizophrenia before and after receiving holistic caring program. The study sample was 20 persons with schizophrenia who were treated in out patient department, Thalaung hospital. Study instruments were a holistic caring program, a self - care behaviors questionnaire, and a test of self -care knowledge. Instruments were examined for content validity. The reliability of the questionnaire and test were .94, and .72, respectively. Descriptive statistics and t-test were used in data analysis.

The major findings were as follows:

Self – care behaviors of persons with schizophrenia after using the holistic caring program were significantly higher than before using such program, at the .05 level.

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้สำเร็จด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการที่ให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำตรวจสอบ และแก้ไขข้อ บกพร่องต่างๆตลอดจนคอยให้กำลังใจซึ่งผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในพระคุณ จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย ประธานสอบโครงการ ศึกษาอิสระที่ได้กรุณาให้คำแนะนำทำให้โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ยิ่งขึ้น ขอ ขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือและให้ข้อเสนอ แนะที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ และขอขอบคุณ นางเพชรี คันธสายบัว ที่อนุญาตให้ใช้ เครื่องมือในการศึกษาและร่วมเป็น กรรมการการสอบโครงการศึกษาอิสระ

ขอกราบขอบพระคุณกรมสุขภาพจิตที่ให้ทุนการศึกษา ขอขอบพระคุณนายแพทย์วิโรจน์ รัตนอมรสกุล ผู้อำนวยการโรงพยาบาลท่าหลวงที่ให้โอกาสทางการศึกษา ผู้เข้าร่วมโครงการตลอด จนผู้ช่วยในการดำเนินโครงการที่ให้ความร่วมมือในการจัดโครงการนี้จนสำเร็จ ขอขอบคุณ นางสาว อัญชลี ทรงผาสุข นางสาวอัจฉรา อินทรทรัพย์ ตลอดจนเพื่อนร่วมงานทุกท่านที่ช่วยเหลือ ให้คำ บรึกษาและให้กำลังใจมาโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่ได้ ถ่ายทอดวิชาความรู้และประสบการณ์อันมีคุณค่ายิ่งแก่ผู้ศึกษา และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่คณะ พยาบาลศาสตร์ทุกท่าน ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการติดต่อเอกสารในการดำเนินการโครงการ ศึกษาอิสระ ท้ายที่สุดนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา รวมทั้งนายโกเมนทร์ ชวฤทธิ์ ที่ให้การ สนับสนุนช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา ขอบคุณเด็กชายธัญธร ชวฤทธิ์ ที่ให้เวลาและเป็นแรง บันดาลใจในการศึกษาครั้งนี้จนประสบความสำเร็จ และขอขอบคุณเพื่อนร่วมชั้นทุกท่านที่เป็นกำลังใจ ซึ่งกันมาโดยตลอด

คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากการศึกษานี้ขอมอบแด่กลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยจิตเภทและครอบ ครัว ขอให้ท่านมีสุขภาพกาย สุขภาพใจแข็งแรง สมบูรณ์ ตลอดไป

จันทนา ชุนฉาย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	4
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	٩
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	20
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	i
วัตถุประสงค์การศึกษา	5
แนวเหตุผลและสมมุติฐาน.ในการจัดดำเนินโครงการ	5
ขอบเขตการศึกษา	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับผู้ป่วยโรคจิตเภท	13
การพยาบาลผู้ป่วยโรคจิตเภทของงานผู้ป่วยนอก	23
พฤติกรรมการดูแลตนเอง	36
การพยาบาลองค์รวม	45
แนวคิดโปรแกรมการพยาบาลองค์รวมสำหรับผู้ป่วยโรคจิตเภทงานผู้ป่วยนอก	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	53
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	58
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	59
ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง	69
การวิเคราะห์ข้อมูล	79
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	81
บทที่ 5 สรายลการศึกษา คภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	93

สารบัญ (ต่อ)

I

	หน้า
รายการอ้างอิง	105
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ช่วยผู้ดำเนินการศึกษา	115
ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในโครงการศึกษาอิสระ	117
ภาคผนวก ค แบบฟอร์มพิทักษ์สิทธิ์และเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	120
ประวัติผู้เขียนโครงการอิสระ	

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้
1	ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ เพศ สถานภาพสมรส และระดับการ	
	ศึกษา รายได้ต่อเดือน การทำงาน และศาสนา	82
2	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วย	
	จิตเภทโดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการ	
	พยาบาลองค์รวม	83
3	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วย	
	จิตเภท ด้านการพัฒนาการรู้จักตนเอง ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการพยาบาล	
	องค์รวม	84
4	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วย	
	จิตเภท ด้านการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการ	
	พยาบาลองค์รวม	85
5	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วย	
	จิตเภท ด้านการใช้เวลาที่มีประสิทธิภาพ ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการ	
	พยาบาลองค์รวม	86
6	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วย	
	จิตเภทด้านการเผชิญปัญหา ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการพยาบาลองค์รวม	87
7	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วย	
	จิตเภทด้านการพัฒนาระบบการสนับสนุนทางสังคมก่อนและหลังการใช้	
	โปรแกรมการพยาบาลองค์รวม	88
8	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วย	
	จิตเภท ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการ	
	พยาบาลองค์รวม	89
9	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วย	
J	จิตเภทด้านการดูแลตนเองด้านร่างกายก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการ	
	พยาบาลองค์รวม	90